RUSKI INWALID

No. 90.

SOBOTA. 17 Kwietnia 1820 r.

CZYLI
WIADOMOŚCI WOJENNE.

Treść. Wiadomosci Kraiowe: z Petersburga. Królestwo Polskie. Wiadomości Zagraniczne: Hiszpaniia. Rozmaitości.

WIADOMOŚCI KRAIOWE.

z Petersburga, 17 *Kwietnia.*

7mey klassy *Grzybowski*, Dyrektor kancellaryi komitetu z woli naywyższey ustanowionego w dniu 18 Sierpnia 1814 roku, w skutek zaświadczeń zwierzchności o czynney i gorliwey służbie, nayłaskawiey mianowany został kawalerem orderu Stey Anny drugiey klassy.

O nowem urządzeniu szkoły głowney inżenieryi.

Szczodrobliwością nayłaskawszego Monarchy główna szkoła inżenieryi nową otrzymała organizacyią.

Po znacznem powiększeniu wszelkich posiłków naukowych, i pomnożeniu liczby nauczycieli, ta szkoła przeznaczną została dla 48 oficerów. inżenieryi i 96 podoficerów, nazwanych konduktorami. Oficerowie doskonalący się w niey maią sobie wyznaczoną gażę odpowiednią stopniowi, i pieniądze na kwaterę; konduktorowie zaś utrzymuią się zupełnie nakoszcie skarbowym. W szkole tey iest dwie klassy dla oficerów: niższa i wyższa; a trzy dla konduktorów: niższa, średnia i wyższa; nauki zaś są następuiące:

W klassach Konduktorskich: Nauka Chrześciiańska, Historyia, Jeografia, ięzyki: rossyyski i francuzki, Arytmetyka, Jeometryia i Trygonometryia (teoryczna i praktyczna,) Algebra, Jeometryia analityczna, Kałkuł dyfferencyialny, Plani-metryia, Rysunek pozycyi, Budownictwo i iego rysunek, Artylleryia i fortyfikacyia polna.

W klassach oficerskich: Plani-metryia (z zastosowaniem teoryi cieniów i perspektywy do ciesielstwa i mularstwa,) zdeymowanie pozycyi, Kałkuł integralny, Fizyka, Chemiia, część technologii, Mechanika, Architektura, Fortyfikacyia trwała i Budownictwo.

Przyymuią się do tey szkoły młodzieńcy niemniey iak czternaście lat maiący, dobrych obyczaiów, zdatni do nauk, i maiący iuż dobre wychowanie początkowe. Przyięcie odbywa się w miesiącu Październiku po odbytym kursie rocznym. Ci którzy oświadczą chęć weyscia do tey główney szkoły, muszą dadź dowód swych postępków w naukach przez examin, w skutek którego, stosownie do stopnia wiadomości iaki posiadaią, pomieszczaią się w iedney z klass konduktorskich, lub nawet prosto w niższey oficerskiey.

Na końcu każdego roku odbywa się examin z tych przedmiotów, które w roku tym były dawane, a po nim uczniowie stosownie do okazanego postępku w naukach pomieszczaią się w wyższey klassie. Nieczyniący nadziei dalszego postępu wypuszczaią się w pułki polowe. Ci zaś, którzy skończą kursa w klassach oficerskich, poczynaią służbę w korpusie inżenieryi, w stopniach podporuczników. lub nawet i poruczników Czas przepędzony w szkole i poświęcony nabyciu tąk potrzebnych wiadomości, zalicza się w każdym względzie za służbę czynną.

J tak główna szkoła inżynieryi, łącząc dla samych oficerów korzyści skarbowego utrzymania, z nieocenionemi widokami udoskonalenia się w naukach i postąpienia w stopniach, daie młodzieży chcącey bydź użyteczną w służbie woienney w oddziale uczonym naydogodnieyszą zręczność, do doyścia do tak ważnego celu»

Zwierzchność szkolna podaiąc to do powszechney wiadości, w mocnem iest przekonaniu, iż znaydą się młodzieńcy, którzy zechcą korzystać ze względów nayłaskawszego Monarchy, poświęcą się służbie, która udoskonaliwszy ich wiadomości woyskowe, otworzy każdemu z nich drogę do nagrod i stopni w miarę iego doskonałości.

Królestwo Polskie.

z Warszawy 10 *Kwietnia.*

Rozkaz dzienny do woyska Polskiego.
w Kwaterze Główney dnia 7 Kwietnia 1820.
w Warszawie

Za naywyższym rozkazem.

Postępuią na wyższy stopień.

W piechocie: W pułku 4tym liniowym, Porucznicy: Stanisław Le Brun i Alexander Faliński, na Kapitanów, rachuiąc od dnia 2 Kwietnia r. b.

Przeniesieni zostaią.

Z pułku 3go liniowego, Porucznicy: Woyciechowski i Wroniewicz, do pułku 4go liniowego.

Przeniesiony zostaie.

Z pułku 6go liniowego, Maior Ćwierciakiewicz, do pełnienia obowiązków Maiora Placu twierdzy Modlina, nie przestaiąc należeć do tegoż pułku.

Otrzymuie wyższy stopień.

Uwolniony od służby, z pułku 1go strzelców pieszych, Podchorąży Felix Możdzyński stopień Podporucznika.

Otrzymuie żądaną dymissyią, z pensyą.

W pułku 3cim strzelców pieszych, Kapitan Tomosz Łuczycki, w stopniu Maiora, z pozwoleniem noszenia munduru.

Naczelny Wódz.

(podpisano) KONSTANTY
W. X. R.

Zgodno z oryginałem

Jenerał Szef Sztabu Głównego *Toliński.*

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Hiszpania.

Od Granic Hiszpańskich, 30 *Marca.*

Zwołanie kortezów przeznaczone iest na 9 Lipca. Królestwo Hiszpańskie wysyła 149, a posiadłości Amerykańskie 30 deputowanych. Ci ostatni będą wybrani z osób bądących teraz w Europie.

Z godnie z konstytucyią Kortezów Król JMść przyiął tytuł *Krola Hiszpańskiego* i *Indyyskiego.*

Mówią że Hrabia *Abisbal* przywłaszczył sobie tytuł pierwszego Konsula Rzpltey Hiszpańskiey, mieszka teraz w Kordawie, gdzie wysłano znaczny oddział woysk.

Uważaią że Madryt zupełną cieszył się spokoynością wtenczas, gdy w innych miastach panowały zamieszania.

z Madrytu, 23 *Marca.*

W gazecie dworskiey czytamy doniesienia Jenerała *Freyre*, o ostatnich wypadkach w

Kadyxie od 9 do 15 Marca. Pisał on do Króla i zapytywał iakie będą iego rozkazy względem postąpienia z Jenerałem *Abisbal*, który z oddziałem woysk swoich udał się ku Andaluzyi. Zamiary tego Jenerała nie są wiadome; rozkazał więc Jenerał *Freyre* pierwszey dywizyi aby wystąpiła z stanowisk swoich i połączyła się z oddziałami Jenerała *Crux* i *O Donel*. Zaczem i sam w dniu 17 marca wyiechał z główney kwatery będącey w Porta Santa Maria, dla dalszych obserwacyi Jenerała *Abisbal*.

Jenerałowie: Hrabia *Calderon*, Stanisław *Salvador* i *Furnas*, wzięci w niewolę z woyska powstańców ieszcze w przeszłym miesiącu, przywiezieni byli później z Carraca do główney kwatery Jenerała *Freyre*, będącey wtenczas w Porta Santa Maria. Tegoż dnia Jenerał naczelnie dowodzący wydał rozkaz aby Jenerał *Ferras* i Brygadyier *Jorenni* udali się natychmiast do Kadyxu, gdzie pierwszy powinien bydź zaiąć mieysce Jenerała *Valdes*, a drugi Brygadyiera *Campana*.

Powiadaią że i w Maladze były przygotowania do nieładów podobnych zaszłym w Kadyx; lecz wcześnie dowiedziano się o wszystkiem i spokoyność bynaymniey zamieszaną niebyła.

W Galicyi straszne i powszechne panuie zamieszanie. Wszędzie uzbraia się milicyia, która iak słychać niepierwiey rozpuszczona będzie, iak aż dopiero po przyięciu konstytucyi w całey Hiszpanii. — W *Villa franca* urządza się korpus obserwacyyny, a z Korunny wysłano tam kilka dział.

Przez postanowienie Królewskie z dnia 20 b. m. potwierdza się podobne kortezów z 13 Grudnia 1813 roku, na mocy którego wszystkie przychody z maiątków i sum inkwizycyi, maią bydź użyte na opłatę procentów długów skarbowych. To postanowienie będzie się wykonywać dopokąd kortezy nie przeznaczą innego tym zródłom celu.

ROZMAITOSCI.

Wychodzące w Paryżu peryodyczne pismo pod tytułem: *Biblioteka historyczna*, umieściło następuiący list Napoleona pisany do Cesarza Austryiackiego, a dotąd drukiem nieogłoszony.

List Napoleona do Cesarza Austryackiego.

Napisany przed zerwaniem narad kongressowych w Chatillon 1814, z II tomu 6 części, kart: 331.

»Kochany bracie i teściu! — Odebrałem list prywatny, którym W. C. K. M. zaszczycić mię raczyłeś. Doszedł mię dopiero w dni czternascie, i temu opóźnieniu przypisać należy; iż prędzey nie odpowiedziałem na przyiacielskie wyrazy W. C. K. Mości, a nie byłbym opuścił sposobności szczerego wynurzenia się przed Tobą.

»Dwie pobudki powodowały zapewne W. C. K. Mością do napisania tego listu: przywiązanie do Cesarzowey córki W. C. K. Mości, którey chwała i szczęśliwość na zawsze przywiązane są do moiego losu, i interes polityki.

»Dzielę z W. C. K. Mością przekonanie, że spokoyność Europy, i wewnętrzne bespieczeństwo Niemiec zależą od utrzymania porządku monarchicznego, który ustaliłem we Francyi. Wszystkie proiekta rozbioru Państwa francuzkiego nigdy do skutku doprowadzonemi bydź nie mogą. Francya stałaby się grobem dla każdego, ktoryby o tym pomyslał.

»Od lat dwudziestu toczę woynę, a od dziesięciu nie przestałem żądać pokoiu. — Czułem, że był potrzebny do ustalenia Cesarstwa francuzkiego. Postawa i postępki Anglii oddalały zawsze tę chwilę pożądaną. — Niespodziane zwycięztwo podniosły myśli, które powziąłem dla dania stałości politycznemu stanowi Europy, i dla zaręczenia ludom pożytków długiego pokoiu. Dzis myśli te wydawać się mogą olbrzymie, gdyż nie są do skutku przyprowadzone; ale ktokolwiek da baczność na punkt, do którego się wzniosłem, łatwo poymie, że wykonanie ich nie było uroieniem. — Już niepodobnem byłoby pawrócić do nich, gdyż ruch polityczny poniesie prędzey ludy ze wschodu na zachód, niż Francuzów do Pruss lub Polski. Jakikowiek będzie los woyny, która wkrótce skończyć się musi francuzi nie mogą inż zatrudnić się tylko zachowaniem własnego bytu. — Niemcy oddane zupełney niepodległości powinny tylko czuwać nad własnym bezpieczeństwem. — Zaden z panuiących nie pragnie mocniey nademnie pokoiu. Woyska Sprzymierzone były ieszcze za Renem, gdym umiał poddać się stratom, iakich położenie moie wymagało. — Żądałem dla Państwa francuzkie-

go granic, które mu przyznał traktat Amieński; co więcey, zezwalałem nawet na te, które miała Rzeczpospolita, gdy Konsulem zostałem.

»Gdyby dobra wiara była przewodniczyła obradom gabinetu angielskiego, nie byłby odrzucił propozycyy, na które się sam przed 15 laty zgodził. Przyydzie może dzień, w którym pożałuie nieszczęść, iakie będą skutkiem woyny niepolitycznie przedłużoney.

»Od czasu zaięcia części ziemi francuzkiey dałem Xięciu Wincencyi (Caulincourt) nieograniczone pełnomocnictwo do układów. Nie odrzuci on żadnych; tylko takie zasady, któreby miały za cel zmnieyszenie Francyi, lub upodlenie ludów moich —Życzyłbym sobie, aby W. C. K. Mość poznał umiarkowanie życzeń moich, i w nich uznał dowód mych chęci zawarcia stałego pokoiu. — Losy woyny korzystnie dla mnie okazały się w tych czasach. Odniosłem kilka zwycięztw, które podług prawideł taktyki woienney powinny były woyska sprzymierzone do wstecznych obrotów przymusić.

»Nie może bydź tayno W. C. K. Mości, że siły koalicyi są zwątlone, i że woyska iey są w niebezpiecznem położeniu, woyska zaś moie ożywione są wielkim zapałem; i chociaż dla spokoyności wypada mi żądać pokoiu, polityka powodowałaby mną do dalszego prowadzenia woyny. — Nie zważam na interes polityki, i dziś daię rozkaz Xięciu Wincencyi, aby przyśpieszał koniec układów; zalecam mu iednak, aby nie zaniedbywał kształtu używanego zawsze pod tym względem w dyplomatyce.

»Nie uwodzę się położeniem Francyi. Lud móy cierpi, i chce pokoiu. — Jenerałowie moi iuż żądaią spoczynku; węzły wierności nawet iuż są osłabione, ale wypadki tey woyny nie dadzą się długo oczekiwać. Francuzi utraciliby wiele szlachetności charakteru narodowego, gdyby nie mogli ieszcze wytrzymać 15stodniowey walki w sprawie własnego honoru i niepodległości.

»Los może zawieść wszystkie moie nadzieie może mię do wielkich ofiar przymusić; ale nie będzie mógł wymódz na mnie warunków taynych lub iawnych, poniżaiących Francyą i panuiącego, którýby był podły, gdyby ie przyiął.

»Mocarstwa, z któremi iestem w woynie, odrzuciły, iak mi wiadomo, zbrodnicze propozycye, iakie im czyniono w celu naruszenia porządku monarchicznego we Francyi. W istocie, nie byłożby to zaburzyć go, chcąc moiey zguby? Gdym obiął rządy po konaiącey Rzeczypospolitey, poprzysiągłem poświęcić życie szczęśliwości Francuzów. Jeżeli dziś nie iestem w stanie tego dotrzymać, i ieżeliby się znaleźli Xiążęta, którzy szczęśliwsi odemnie daliby Europie pewność, iakiey we mnie nie znayduią, wolę zeyść z tronu bez plamy, niż zatrzymać go tylko w moich własnych widokach. — Dozwalaiąc poniżenia Francuzów, stałbym się niegodnym panowania nad niemi, otworzyłbym pole do rewolucyi, a cały porządek towarzyski mógłby bydź gwałtownie wstrząśnięty.

»Dziękuię W. C. K. Mosci za obowiązuiące wyrazy, któremi mię zaszczycić raczyłeś. Powiadam ci zgłębi serca iż chcę pokoiu opartego na zasadach przyiętych na Kongressie, i że daię Xięciu Wincencyi rozkaz podpisania go. Ma on odrzucić tylko artykuły formalności, których otrzymanie mało obchodzić może prawo publiczne.

»Bądź W. C. K. Mość przekonany, iż pomyslne dla mnie wypadki nie zdołaią zmienić raz powziętych zamysłów.

(*Tu podpis*)

Nim goniec doiechał z tym listem, wypadki woienne nagle zmieniły postać na korzyść Sprzymierzonych, a wiadomo, iak się ta woyna zakończyła.

Kurs Petersburski.

Dukat: hollend:	nowy	— rubli as:	—	11 k. 50.
Ditto —	Ditto stary	— Ditto	—	11 — 40.
Rubel srebrny	—	— Ditto	—	3 — 75.

W PETERSBURGU.

w drukarni woienney Głównego Sztabu JEGO CESARSKIEY MŚCI.